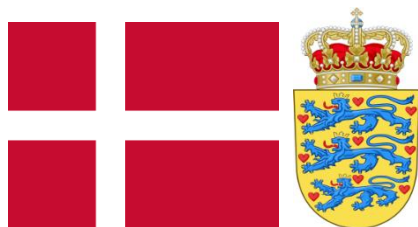

רקע כללי - דנמרק

ממלכת דנמרק, הקטנה והדרומית שבין המדינות הנורדיות, מורכבת משלשה איים מרכזיים (זילנד, יולנד ופון) ועוד כמאה איים קטנים. לדנמרק שני חבלים אוטונומיים – איי פארו וגרינלנד.

דמוגרפיה

אוכלוסייתה מונה כ- 5.7 מיליון תושבים. שטחה הוא כ-42,930 קמ"ר (כפול משטח ישראל). בבירתה קופנהגן (הנמצאת באי זילנד) ובסביבותיה מתגוררים כ- 2.5 מיליון איש. ערים גדולות נוספות; אורהוס ואולבורג (באי יולנד) ואודנסה (באי פון). הדת הנוצרית פרוטסטנטית היא דת המדינה, כפי שעוגן בחוקה של 1849 (אין הפרדה בין דת ומדינה, ויש משרד לעניינים כנסייתיים. כל דני משלם מס לכנסייה דרך המדינה, אלא אם כן בוחר באופן פעיל לבקש שלא לשלם. מעל 70% מהדנים ממשיכים לשלם כל חייהם). עם זאת, רוב מכריע של האזרחים הוא חילוני, ואופן הביטוי הדתי הוא בעיקר פרטי.

משטר

דנמרק היא המונרכיה האירופאית העתיקה ביותר שמתקיימת ברציפות עד היום, ראשיתה בשנת 900 לפני הספירה. דנמרק היא ממלכה קונסטיטוציונית (בדומה למודל הבריטי), כלומר דמוקרטיה פרלמנטרית עם בית מלוכה. המלכה מרגריטה השנייה זוכה לחיבה רבה מהעם הדני. שיטת הממשל בדנמרק מבוססת על הפרלמנט, הנקרא "פולקטינג" אשר בו 179 חברים – 175 דנים, 2 מאיי פארו ו-2 מגרינלנד. בפולקטינג קשת מפלגות (מהשמרנית ועד לליברלית) מהימין לשמאל, והממשלה מורכבת מסורתית מתמיכה של קואליציית מפלגות. המערכת הפוליטית הדנית מתאפיינת ביציבות והשאיפה היא להגיע לקונצנזוס בנושאים החשובים שעל סדר היום (כמו למשל בטחון וחופץ).

על דגלה של דנמרק חרותים עקרונות הסוציאליזם הדמוקרטי- בלי קשר לזהותה של מפלגת השלטון מימין או משמאל (אפילו שמה של מפלגת השלטון מימין משמעו "שמאל" בדנית). המפלגות השונות מובילות סדר יום המבוסס על עקרונות של דמוקרטיה, שוויון בין בני האדם באשר הם, שיתוף ואחווה, כיבוד האחר וזכויות האדם והאזרח. הרוח החברתית היא שהניעה בזמנו את הנוער הדני להגיע ארצה, להתנדב בקיבוצים במספרים גדולים. הגעתם לא הייתה רק על רקע האהבה לישראל, אלא גם כדי לחוות מודל מתפקד של שוויון, שיתוף וסוציאליזם דמוקרטי.

מדיניות פנים- סוגיות מרכזיות

א. מיסוי ורווחה

אחד הנושאים בהם ניתן לראות הבדל משמעותי בין ימין לשמאל בדנמרק הוא בנושא הנכונות לשלם עוד יותר מסים מעבר למה שנגבה כעת. כבר כיום, משלמים הדנים מס הכנסה של כ-60% ברמות הגבוהות, ומס ערך מוסף של 25%- הגבוה באירופה ובעולם. התמורה לאזרח הדני באה לידי ביטוי בשירותים סוציאליים נרחבים בכל התחומים החל ברפואה דרך החינוך וכלה בכל השירותים לאוכלוסייה המזדקנת בתחום התרבות ובפעילויות מיוחדות.

המשבר הכלכלי שהורגש היטב בסוף העשור הקודם בדנמרק מחייב מציאת מקורות נוספים וחליפיים, וכרגע הממשלה מתקשה לעמוד בהבטחותיה בתחום הסוציאלי מבלי לדרוש מסים חדשים.

ב. הגירה, הקצנה והיחס לאסלאם

החל בשנות ה-70 נקטה דנמרק במדיניות מתירנית לכניסת מהגרים מהעולם השלישי, ובעיקר מהמזרח התיכון. התקופה הקריטית שנחשבת לבעייתית ביותר הייתה בין 1983 ועד 2002, אז למעשה נפתחו הגבולות וזרם מהגרים מהמזה"ת כולל מלבנון הגיעו לדנמרק עד שנסגר הסכר. כיום יש לפי הערכות כ-400 אלף מהגרים יוצאי מדינות מוסלמיות וערביות. רובם מרוכזים בערים הגדולות ובשכונות שקיבלו את הכינוי "גטאות" בתקשורת. חלק ניכר מהמהגרים איננו משתלב בחברה הדנית, ובונה חברות מקבילות. חלקם אינם דוברים את השפה, הפשיעה בקרבם גבוהה מהמוצע באופן משמעותי, ורבים מהדנים חיים בתחושה שהמהגרים מנסים לשנות את אופייה של דנמרק. לחלק ניכר מהנטל התקציבי נובע מסכומים לא מבוטלים הנדרשים לסייע בקליטת המהגרים והקליטה שלהם בחברה. יצוין כי הדנים כקבוצה לאומית הם די הומוגנים, ולכן הבולטות של המהגרים גבוהה. בכל הקשור לפליטים, זה זמן רב שדנמרק מובילה את היבשת ימינה ונחשבת למדינה האירופאית עם חוקי הגירה הנוקשים ביותר. במדינה הולכת ומתגבשת תמימות דעים שלפיה הגירה מוסלמית בקנה מידה רחב אינה תואמת את הסוציאל-דמוקרטיה האירופית.

דנמרק אימצה שורת חוקים בנושא, בניהם: חוק ה-24 שאינו מאפשר לייבא אישה למטרת נישואים אם גילה מתחת ל-24, חוק איסור על שחיטה חלאל, איסור עטיית בורקה ונקאב, חיוב לחיצת יד לפקיד הדני בעת מתן האזרחות הדנית ואחרות (כמו התמיכה המסיבית בקרב הציבור לאיסור ברית מילה). קו הרקיע הדני לא כלל מעולם מסגדים, ודאי לא מסגדים גדולים, ולא קריאות מואזין. רק ביוני 2014 נחנך בקופנהגן מסגד חמד בן ח'ליפה במימון קטרי, אולם תחנת שידור פונדמנטליסטית שנועדה לפעול מתוכו לא אושרה ע"י הרשויות. ביטויי שנאה של אמאים במסגדים (כמו למשל קריאה להרוג את היהודים) הסעירו את דנמרק לפני כשנתיים, ומאז האמאם עומד לדין וגובשו שורת חוקים והגבלות כדי למנוע הישנות של התופעה.

הדנים שפועלים רבות ברחבי העולם כדי לקדם זכויות נשים ושוויון מגדרי – כולל במזה"ת, מוצאים את עצמם נבוכים מול דרישות הקהילה המוסלמית המקומית להטיל מגבלות, וקוראת לשימוש בחוקי השריעה בתוך הקהילות במרכז קופנהגן ואורהוס (העיר השנייה בגדולה במדינה). העלייה ההדרגתית בכוחן של מפלגות ימין קיצוניות, נובעת מתחושה של קרב נגד תופעות אלו והשינוי שהן מחוללות בחברה הדנית.

ג. איום הטרור

בשולי הסוגיות של היחס לאסלאם הרדיקלי והמעורבות הדנית, תחילה בעראק ומאורח יותר במלחמה באפגניסטן ובסוריה, התחזקה בשנים האחרונות אצל רבים ההכרה שדנמרק מצויה תחת איום טרור. במאי 2012 נעצר במרכז קופנהגן חשוד כמחבל מתאבד, כאשר הרקע הוא ככה"נ פרשת הקריקטורות. בהמשך הורשע מחבל שניסה לחסל עם גרזן את הקריקטוריסט ונידון ל-7 שנות מאסר. בחודש מאי 2013 התגלה מקרה נוסף ונעצרו שלושה חשודים בהתארגנות טרור ע"י שירותי הבטחון הדנים. שיאה של התופעה היה בפיגוע במרכז התרבות "קוטנדן" ובבית הכנסת בפברואר 2015, שגבו את חייהם של שני בני אדם: במאי קולנוע שוודי יהודי ומאבטח יהודי-ישראלי בן הקהילה היהודית). הפיגוע הציף מעל פני השטח את הסוגייה וחיידד את סוגיית הקיצונות המקומית והטרור מבית. האירוע המשמעותי האחרון שאירע התרחש בספטמבר 2018, כאשר כל הגשרים ומעברי הגבול מהאי שלן נסגרו, בעקבות מצוד שניהלו הרשויות נגד מתנקש איראני כנגד גולה משטר המתגורר בדנמרק. הדבר גרר לגינוי חריף של דנמרק נגד איראן, והחלת סנקציות נגד המעורבים ומחלקת המודיעין האיראנית.

ד. איבה"ס

בסוגיות שימור וניצול אנרגיה דנמרק היא מהמתקדמות בארצות העולם. היא תומכת בפעילות נרחבת נגד זיהום ומאמץ למצוא מקורות אנרגיה חלופיים ושיטות להפחתת הזיהום ופליטות פד"ח. 20% מצריכת החשמל במדינה מסופקת באמצעות טורבינות רוח, בחוות גדולות שהוקמו בחלקן בים. שגרירות דנמרק חנכה ב-2016 הקמת מרכז חדשנות הפועל מהשגרירות בתל אביב, לצורך קידום שיתוף פעולה בין חוקרים, חשיפה לקרנות הון סיכון ישראליות ושאיבת השראה מישראל כמי שנחשבת סטארט־אפ ניישן. המרכז משמש כמשרד קישור בין חוקרים באוניברסיטאות ישראליות ודניות, ובין חברות סטארט־אפ ישראליות לחברות גדולות בדנמרק. דנמרק הוכתרה ב-2015 על ידי ארנסט אנד יאנג, סיינטיפיק אמריקן ובלומברג כמובילה האירופית בתחום מחקר ביוטק. ספינת הדגל של הכלכלה הדנית היא חברת התרופות נובו נורדיסק - מספר אחת בשוק האינסולין העולמי - ששוויה המוערך עומד על 8 מיליארד דולר.

שטח: 43,095 קמ"ר אוכלוסייה: 5.6 מל'
תמ"ג: 286.7 מליארד \$ תמ"ג לנפש: \$ 49,883
אבטלה: 4.8% HDI: מקום 5 (ישראל 19)
תוחלת חיים: גבר 78 אשה 82

הממשלה הנוכחית

בראש הממשלה הנוכחית עומדת מטה פרדריקסן (בת 41), ראש המפלגה הסוציאל-דמוקרטית. היא האישה השנייה המכהנת בתפקיד בתולדות דנמרק. הממשלה חתמה על שורת הבנות עם שותפותיה: קידום המאבק בהתחממות כדור הארץ והצבת יעד שאפתני מאד של הפחתת גזי חממה בשבעים אחוז עד שנת 2030. נושא האקלים הופך מאז כינון הממשלה לנדבך מרכזי לא רק במדיניות הפנים, אלא גם במדיניות החוץ של דנמרק ולמיצובה בזירה הבינ"ל כמדינה מובילה בתחום. עצרת האו"ם ופסגת האקלים בניו יורק בספטמבר השנה שימשו במה מרכזית לכך בהשתתפות רוח"מ פרדריקסן ואחדים משריה.

נושא מרכזי נוסף במסמך ההבנות הוא הרחבת מדינת הרווחה. בין היעדים בתחום זה הגדלת תקציבים לחינוך, בריאות ויצירת תכנית ליציאה לפנסיה באופן דיפרנציאלי כך שאדם שעבד בעבודות שחוקות יהיה זכאי ליציאה לפנסיה מוקדמת. הממשלה מתכוונת להטיל מיסים ולבטל פטורים כדי להגדיל ההכנסות הנחוצות לשם כך.

תהיה זאת משימה לא פשוטה: אמנם הממשלה ירשה מקודמתה כלכלה במצב טוב, איזון תקציבי, אבטלה נמוכה של פחות מ-4 אחוזים וצמיחה סבירה במושגים אירופיים, כ-2 אחוז. אולם, מוסכם כאן על הכל כי דנמרק עומדת בפני תקופה מאתגרת לאור מלחמות הסחר וירידה בסחר העולמי, האטה כלכלית ואף מיתון בשווקי יצוא חשובים לדנמרק ובראשם גרמניה.

נצחונם של הסוציאל-דמוקרטים הייתה פרי מהלך מתוכנן וחלק מאסטרטגית הבחירות של הסוציאל דמו' לפחות בשנתיים האחרונות. במוקד האסטרטגיה שימור מדיניות הגירה נוקשה, היא הייתה שותפה עם הממשלה היוצאת ושכלול מדינת הרווחה. שני נושאים אלה זוהו אצל קהל הבוחרים כנושאים מובילים. הדגש המיוחד על סוגיות האקלים אומץ רק בשלב מאוחר יותר, במידה רבה בהשפעת מפלגות השמאל.

בהקשר זה ההתנגדות לקליטת פליטים ומהגרים, בדגש על "לא מערביים" במינוח השגור כאן לערבים מוסלמים ואפריקאים, איננה רק פרי אסטרטגית בחירות סוציאל דמו' מחושבת וקרה, אלא יש בה גם מימד אידיאולוגי: לא ניתן לקיים מדינת רווחה יעילה ללא השתתפות אחוז גבוה מאד של אזרחיה בשוק העבודה כדי ליצור בסיס רחב מספיק של משלמי מיסים עליוותיה הגבוהות. בעיות האינטגרציה כאן המחישו כי חלק לפחות מאותן אוכלוסיות "לא מערביות" אינו מתערה באופן מספק והופך לנטל על התקציב הממשלתי, עד כדי חשש כי גידול במספרו יהפוך לאיום על עתידה של מדינת הרווחה.

כלכלה

כלכלתה הסוציאל דמוקרטית של דנמרק מבוססת על מדיניות 'ביטחון גמיש' (Flexicurity), המשלבת מצד אחד תחרותיות על תעסוקה ומצד שני מעניקה ביטחון כלכלי לעובדיה בדמות הטבות כלכליות למובטלים. הבטחת הביטחון הכלכלי לעובדים מתאפשרת הודות למדיניות המיסוי הגבוהה הנהוגה במדינה לצד איגודים מקצועיים חזקים.

השכר הממוצע לעובד (נכון לשנת 2018) עומד על 320,040 כתר"ד לשנה (163,824 ₪), לפני מיסים (שיעור של כ-35%). שכר ממוצע של משפחה (זוג הורים + 2 ילדים) עומד על כ-965,759 כתר"ד (494,360 ₪).

ענפי המסחר העיקריים הינם חקלאות, דגים, בירה, מוצרי אלקטרוניקה ביתיים ורהיטים. שותפות מסחריות עיקריות: גרמניה, שבדיה, בריטניה וארצות הברית.

תרבות ומנטליות

מנטליות העם הדני היא מנטליות נורדית. הדנים בעלי חוש הומור, ידידותיים וסובלניים. הם נחשבים להכי פחות "נורדים" בקרב מדינות סקנדינביה, הן בשל היותם חמים יותר ופורמליים פחות. המנטליות הדנית מאופיינת בראש ובראשונה במונח "hygge" (מבוטא היגה), שהיא השאיפה להפוך חללים פנימיים לנעימים וחמימים, עם תאורה רכה ובעיקר – ביתיים. הדנים משקיעים כסף רב על עיצוב פנים, ובמדינה שפע של חנויות עיצוב בעקבות כך. חוקי הינטה (jantelov) גם עומדים בבסיס הבנת המנטליות הדנית, לפיהם לעשות דברים מחוץ לגדר הרגיל או להיות שאפתני באופן גלוי ברמה האישית הם לא ראויים ולא מקובלים. חוקי הינטה קובעים כי אף אחד לא צריך לחשוב שהוא טוב מהשני, והדבר מתקשר למהות הסוציאלית-שיוויונית בבסיס המדינה. בשנת 2017 דנמרק דורגה במקום השני כאומה ה"מאושרת" ביותר בעולם לפי מדדי בריאות, רווחה וחינוך. ביטוח בריאות חנם והשכלה אקדמית לכול, נהגי אוטובוס שמקבלים משכורת כמו רואי חשבון, הגנות רבות על זכויות להט"ב וחירויות חברתיות ושיח פוליטי וחברתי ערני. דנמרק נחשבת להצלחה סוציאל-דמוקרטית מעוררת קנאה, מקום שבו המדינה מיטיבה להפליא עם תושביה. למנהיגים הדנים יש גם היסטוריה של הגנה על מיעוטים דתיים: תחת כיבוש הנאצים הייתה דנמרק יוצאת דופן, כיוון שהעמידה תושבים לדין בגין אנטישמיות והצילה כמעט את כל האוכלוסייה היהודית שלה. על מבצע ההצלה העניק יד ושם לעם הדני את תואר חסידי אומות העולם. כיום חיה בדנמרק קהילה המונה כ-6000 יהודים.

מדיניות חוץ ובטחון

מדיניות החוץ והבטחון היא מסורתית עניין של הסכמה רחבה בפרלמנט והיא כוללת בין השאר הישענות על ארה"ב ונאט"ו כנדבכים קריטיים לבטחונה של דנמרק. היא מחייבת תמרון נמרץ יותר בתוך הא"א בשל יציאתה הצפויה של בריטניה והצורך בשיתופי פעולה לפי העניין עם מדינה חברה או קבוצת מדינות. מבחינה זאת הא"א בתפיסה הדנית, לרבות בעיני רוח"מ פרדריקסן, הוא בעיקר מכשיר לקידום אינטרסיה כמדינה קטנה הזקוקה לפלטפורמות רחבות יותר.

הישענות זאת מחייבת תמיכה במאמצים צבאיים של ארה"ב – נאט"ו, של האו"ם ושל יוזמות אירופיות שונות, משמעות ההישענות היא המשך שיגור כוחות צבא דניים למשימות הרחק מגבולותיה (מז"ת, אפריקה והמרחבים הבלטי והארקטי) והגדלת הוצאות הבטחון ל-1.5 מהתל"ג עד לשנת 2024.

הגדלת הוצאות הבטחון בשתי פעימות היוותה מענה לדרישת ארה"ב, הגם שאין כוונה בטווח הנראה לעיין להעלות ההוצאות לרמה של 2%. ההגדלה האחרונה ל-1.5 היוותה יישור קו לעדכון שבצעו גרמניה והולנד כדי שדנמרק לא תיוותר מאחור חשופה ללחץ אמריקאי. כזכור ביחסים עם ארה"ב חל משבר מסוים עת הנשיא טראמפ בטל ביקור באוקטובר בדנמרק בשל סירוב דנמרק להצעתו לרכוש את גרינלנד. חשיבות היחסים לשני הצדדים הביאה למאמץ מרכז משני הצדדים לישובו המוצלח עם פוטנציאל להגדלת השת"פ בנושא הארקטי וגרינלנד.

הגדלת הוצאות הבטחון נועדה גם לאפשר לדנמרק להיערך טוב יותר נוכח האתגרים המורכבים החדשים בפניהם היא עומדת. במוקד אתגרים אלה הנתפסים גם כאיומים לטווח הבינוני והארוך: התערערות הסדר העולמי המוכר, חוסר הוודאות הגלובלי, לרבות שאלת המשך מחויבות ארה"ב לבעלות בריתה, האגרסיביות הרוסית והאסרטיביות הסינית – לאחרונה גם באזור הארקטי בו נמצאת הטריטוריות הדניות של גרינלנד ואיי פארו - רדיקליות אסלאמית וטרור, השלכות שינוי האקלים, גלי פליטים והגירה והתפתחות הלוחמה ההיברידית שבמרכזה איומי סייבר ומבצעי תודעה והשפעה על תהליכים פוליטיים במדינות דמוקרטיות.

בתחום הסייבר תשומת לב רבה מוקדשת היום לסייבר מדינתי לצרכי ריגול וזריעת הרס (מצד רוסיה), לצרכי ריגול בעיקר מצד סין, אך גם מצד צפון קוריאה ואיראן. מול איום גובר זה זוהה צורך דחוף לפתח כלי הגנה והתקפה שכלל לא היו בידי דנמרק והיא עמלה היום על פיתוחם, לאחר הגדלת ההקצאה התקציבית לשם כך במסגרת הסכם ההגנה. הדבר מלווה במתן חשיפה פומבית לאחרונה, גם לצרכי הרתעה, כי יכולת הסייבר ההתקפי של דנמרק היא כבר מבצעית.

הצפי להמשך גלי הגירה מהמז"ת ובעיקר מאפריקה בשל שינויי אקלים, תנאים חברתיים כלכליים וסכסוכים אלימים חדרו התפיסה כי מדובר באיום שאינו בר חלוף על עצם ההווה החברתית פוליטית של דנמרק ובעצם על בטחונה הלאומי. רה"מ פרדריקסן התייחסה לנושא בנאומה בפתיחת הפרלמנט השבוע והדגישה כי היא מוכנה להיות חלוצה בקידומו, במסגרת הא"א, של מנגנון כולל לטיפול בבקשות מקלט. היא חזרה בכך למעשה על מדיניות הסוציאל דמו' בדבר הקמת מרכזים כאלה מחוץ לגבולות אירופה.

לפיכך, הן הממשלה הקודמת והן הנוכחית מקדשות במדיניות החוץ כלפי המז"ת ובעיקר כלפי אפריקה את תפיסת הייצוב ומיקוד סיוע החוץ הנדיב, 0.7 אחוז מ-GNI, לתכלית של יצירת יציבות בשטח ועידוד צעירים, בעיקר, להשאר במקום מושבם. זאת, תוך שיתוף המגזר הפרטי הדני במאמץ ופתיחת אפשרויות עסקיות לחברות דניות. הממשלה החדשה החליטה בספט' על הקצאת סיוע נוסף בסך 5.5 מיליון דולר להתמודדות כנגד טרור והקצנה באפריקה.

לא בכדי שה"ח קופוד ייחד דברים לאפריקה כמרחב הגיאוגרפי הראשון שהוזכר בנאום הבכורה שלו על מדיניות החוץ הדנית לפני מספר שבועות. מרחב אסיה, לעומת זאת, אליו מבקשת דנמרק להפנות נתח גדול יותר של פעילותה הכלכלית, אפילו לא הוזכר בשמו.

התמקדותה של רה"מ פרדריקסן במדיניות פנים וחוסר העניין המסורתי שלה בנושאי חוץ מותירים לשה"ח קופוד שתחום יחסי החוץ הוא מגרש טבעי עבורו זה שנים – מרחב פעולה רחב. קופוד האירופיסט בנטייתו ובעל האוריינטציה הטרנס-אטלנטית איננו מקנה עדיפות מיוחדת למזה"ת ולסוגיה הפלסטינית.

נושאי הלבנה אותם הוא מבקש לקדם, מעבר לסוגיות חוץ שנסקרו קודם לכן, הם "דיפלומטיה ירוקה" כהגדרתו, לרבות ייצוא פתרונות דניים בתחום האנרגיה המתחדשת – דנמרק היא מובילה עולמית בתעשיית אנרגית רוח - והפיכת הא"א ל"איחוד אירופי של אקלים".

ישראל – דנמרק: בילטרלי

עם השבעת הממשלה החדשה בסוף יוני 2019, סביר כי הביקורת על ישראל בנושא הפלסטיני תגבר, לרבות בארגונים בינ"ל. אין, אמנם, צפי לצעדים חד צדדיים דניים כמו הכרה במדינה פלסטיני, אולם שר החוץ החדש מתכוון לפעול מתוך האיחוד האירופי כדי להגביר את השפעת האיחוד בנושא הישראלי- פלס' ע"י הפעלת "מנופים". לא ידוע בשלב זה על רעיונות קונקרטיים במישור זה, אך זאת מגמה, אם תתממש, בעלת פוטנציאל בעייתי מבחינת ישראל. לצד זה בשנים האחרונות יש התפתחות חיובית ביחסים הבילטראליים, בדגש על תחומי החדשנות, מגמה זאת צפויה להמשך גם תחת הממשלה החדשה.

באופן כללי ניתן לומר כי היחסים נמצאים במגמה חיובית בשנים האחרונות ושתה"פ בתחומי חדשנות למיניהם מתרחב. ישראל נחשבת, מחוץ לגורמים ביקורתיים משמאל, מדינה מובילה ברמה עולמית אשר יש ללמוד ממנה ולהגביר שתה"פ לתועלת האינטרסים של דנמרק, מדינה קטנה אף היא אשר חברותיה העסקיות מתמודדות על

נתחי ייצוא בעולם גלובלי רווי תחרות. דימויה החיובי של ישראל זוכה לחיזוק עם עלייה עקבית בתיירות מדנמרק בשנים האחרונות, כ-10 עד 15 אחוז בשנה ובסה"כ מעל 20 אלף תיירים בשנה. אל על שוקלת לאחרונה חידוש הטיסות הישירות בשנת 2020 לאחר שנים של הפסקה. אם הדבר יתממש יהיו שתי חברות שיקיימו טיסות ישירות, Norwegian ואל על.

תרומה משמעותית לפיתוח היחסים הייתה פתיחתו לפני כשלוש שנים של מרכז החדשנות הדני ליד שגרירות בת"א במימון משותף של משה"ח ושל משרד המדע הדני. לדנמרק שמונה מרכזים כאלה בעולם והמשרד בישראל נחשב אחד המוצלחים בהם ולפיכך פעילותו תמשך.

המשרד פעיל מאד בקידום היחסים בתחום הסייבר, פודטק, רפואה דיגיטלית, שת"פ בין בתי חולים ועוד. מעבר לכך קיים שת"פ בתחום הקנאביס הרפואי, קרנות הון סיכון, פינטק, מודלים של העברת ידע מאוניברסיטאות לתעשייה, קרנות הון סיכון וסטרטאפים ושת"פ מדעי בתחומים שונים כמו אקלים, מחשוב קוונטי. חברות דניות גלובליות כמו נובו נורדיסק מתכוונות, לאחר שקיימו ביקורים בישראל, להגביר הפעילות בישראל, לרבות השקעות (נובו נורדיסק הצטרפה לקבוצת חברות בינ"ל שרכשה נתח נכבד מהבורסה בת"א).

ביקורים מקצועיים רבים יחסית של שרים דניים בישראל בשנתיים- שלוש האחרונות, ביניהם שרי העסקים, המדע, הרפואה, והחינוך, המזון והסביבה תרמו אף הם רבות לחשיפת המציאות הישראלית ולביקורי המשך של חלק מהרמות המקצועיות. שר המשפטים הקודם הגיע לביקור פרטי בישראל בפסח 2018. לצערנו לא זכינו לביקורי גומלין של שרים ישראלים בתקופה זאת.

הגדלת הוצאות הבטחון הדניות כולל רכש, אף שרובו מארה"ב, פותחת מחדש אפשרויות בפני חברות ישראליות בתחום. הנושא נמצא בבדיקה ע"י גורמים רלבנטיים.

ייצוג דיפלומטי

משרד החוץ הדני הולך ומצטמצם עם השנים, דבר הבא לידי ביטוי גם בסגירה של נציגויות. כיום לדנמרק 71 שגרירויות ברחבי העולם. בעבר כיהנו 4 שרים במשרד החוץ, וכיום עומד מספרם על 2: שר החוץ (מדיני) ושר לענייני סיוע חוץ.

הגב' Charlotte Slente שגרירת דנמרק בישראל החל מ-2017, ביקרה אצלך בשנה שעברה בקיץ ואף סייעה בהכנת הביקור. היא הודיעה בימים האחרונים על סיום תפקידה בדצמבר. היא צפויה להתמנות לראש מועצת הפליטים הדנית.

לשגרירות הדנית זרוע ייחודית- "מרכז החדשנות הדני" (Innovation Center) אחד מתוך 6 שדנמרק מחזיקה ברחבי העולם.